

KONKURENTNOST EUROPSKE UNIJE I BOLONJSKI PROCES GDJE JE HRVATSKA?

Ines Kersan-Škabić
Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Odjel za ekonomiju i turizam "Dr. Mijo
Mirković"

Ciljevi

- Istražiti konkurentnost EU i ostvarenje ciljeva Lisabonske strategije
- Analizirati konkurentnost Hrvatske
- Povezati konkurentnost i primjenu Bolonjskog procesa u EU i Hrvatskoj

Konkurentnost

- Razvijene zemlje
- Zemlje u razvoju
- Mjerenje: Svjetski ekonomski forum (WEF)
i Institut za razvoj managementa (IMD)

Konkurentnost EU

- Zaostajanje za SAD-om
- Lisabonska strategija 2000.
- konkurentnost →
  - otvorenost idejama,
  - razvoj i primjena novih tehnoloških dostignuća,
  - poticanje inovativnosti i primjene ICT.

Prioriteti

- Društvo znanja
- Unutarnje tržište
- Poslovna klima
- Tržište rada
- Očuvanje okoliša

“Knowledge and innovation are the beating heart of European Growth”

Izvješće WEF-a o konkurentnosti EU

Tablica 1. Ostvarivanje ciljeva Lisabonske strategije i usporedba s SAD-om i istočnom Azijom

	EU-25	SAD	Istočna Azija	EU-SAD	EU- ist. Azija
Informacijsko društvo za sve	4,58	5,63	5,41	-1,05	-0,83
Inovacije. Istraživanje i razvoj	4,24	6,01	5,23	-1,78	-0,99
Liberalizacija	4,92	5,21	5,13	-0,29	-0,21
Mreža industrija	5,36	5,72	5,96	-0,36	-0,59
Efikasno i integrirano finansijsko tržište	5,60	5,97	5,54	-0,37	0,06
Poslovno okruženje	4,59	5,21	5,11	-0,63	-0,52
Socijalna uključenost	4,40	4,58	4,87	-0,18	-0,47
Održivi razvoj	5,05	5,26	5,02	-0,21	0,03
Ukupno	4,84	5,45	5,28	-0,61	-0,44

Što je broj bodova bliži 7 to je zemlja konkurentnija, što je broj niži to je zemlja manje konkurentna.

Izvor: WEF, 2006, 7.

Znanje kao odrednica konkurentnosti

- Ljudski kapital- kvaliteta- temelj razvoja svakog društva
- Sustav visokog obrazovanja- povezuje istraživačku djelatnost s praksom
- Povezanost s potrebama gospodarstva
- Transnacionalnost sustava visokog obrazovanja

Bolonjski proces

● Ciljevi

- .....
- Strategije cjeloživotnog obrazovanja
- Poticanje atraktivnosti EHEA
- Uloga sveučilišta

Europska sveučilišta i društvo znanja

- Poticanje mobilnosti
- Kreditiranje i stipendiranje studenata
- Priznavanje akademskih stupnjeva
- Cjeloživotno obrazovanje

Postignuća

- Trociklična struktura studija 82%
- Zadovoljstvo sustavom 85%
- Zajednički programi 60%
- Briga o zapošljivosti 67%
- ECTS 75%
- Priznavanje ECTS ostvarenih u inoz. 48%
- Cjeloživotno obrazovanje kao prioritet 17%

Slabosti sustava:

- Nedovoljna potpora vlade
- Paralelno izvođenje starih i novih programa
- Nedovoljna razvijenost cjeloživotnog obrazovanja
- Neujednačeno praćenje kvalitete
- Nejednako razvijene servisne službe za studente
- Nedovoljna uključenost poslovnog sektora u financiranju visokih učilišta

Slabosti sustava

Tablica 3. Cjeloživotno učenje (stopa participacije odraslih u obrazovanju i programima usavršavanja) u odabranim zemljama EU i pridruženim članicama 2000. i 2006.godine (u % stanovništva od 25 do 64 godine)

Zemlje	2000.	2006.
EU-27	7,1	9,6
EU-25	7,5	10,1
Finska	17,5	32,1
Danska	19,4	29,2
Velika Britanija	20,5	26,6
Nizozemska	15,5	15,6
Slovenija	7,3*	15,0
Hrvatska	1,9**	2,1***
Turska	1,0	2,0

*podatak se odnosi na 2001; ** podatak se odnosi na 2002; *** podatak se odnosi na 2005.

Source: Eurostat, <http://www.europa.eu.int/comm/eurostat>

Gdje je Hrvatska?

- «55 Preporuka za povećanje konkurentnosti Hrvatske»;
- «Hrvatska izvozna ofenziva»

Hrvatska i Lisabonska strategija

Tablica 4 . Ostvarivanje ciljeva Lisabonske strategije u zemljama jugoistočne Europe i usporedba s EU

	EU-25	HRV	TUR	RUM	BUG	MAK	SiCG
Informacijsko društvo za sve	4,58	3,69	3,22	3,21	3,09	2,51	2,80
Inovacije. Istraživanje i razvoj	4,24	3,32	3,27	3,17	2,92	2,79	2,94
Liberalizacija	4,92	4,07	4,46	3,89	3,49	3,56	3,50
Mreža industrija	5,36	4,65	4,12	3,51	3,86	3,71	3,39
Efikasno i integrirano finansijsko tržište	5,60	4,53	4,91	4,19	3,80	3,96	3,77
Poslovno okruženje	4,59	3,81	4,21	3,81	3,43	3,51	3,32
Socijalna uključenost	4,40	3,40	3,52	3,62	2,87	3,17	2,80
Održivi razvoj	5,05	3,96	3,66	3,33	3,00	3,04	2,59
Ukupno	4,84	3,93	3,92	3,59	3,31	3,28	3,14

Što je broj bodova bliži 7 to je zemlja konkurentnija, što je broj niži to je zemlja manje konkurentnija.

Izvor: WEF, 2006, 8.

Ponuda, potražnja, kvaliteta obrazovanja

- Bolonjski proces 2005./06. ak.godine
- RH- EU
  - Prilagođenost obrazovnog sustava na znanju utemeljenom gospodarstvu je niska (oko 58% prosjeka EU-a)
  - Poslodavci nisu na adekvatan način upoznati s reformom ni s novim zvanjima

Zaključak

- Povezanost sustava visokog obrazovanja i konkurentnosti
- Problemi rasta konkurentnosti u EU
- Hrvatska zaostaje za EU u svim segmentima Lisabonske strategije
- Problem kompatibilnosti kvalitete obrazovanja i potražnje na tržištu rada

Preporuke

- Poticanje inovacija, R&D
- Povezanost sveučilišta s tržištem
- Razvoj programa cjeloživotnog obrazovanja
- Uključiti javnost i gospodarstvo u rasprave o reformi visokog školstva i novinama koje donosi